

کم وارا ورد

سنڌي

شيخ ظريفت، أمير أهلسنت، ہاتھی دعوتِ اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال

محمد الیاس عنطار قادری رضوی

دامت برکاتہم العالیہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَ الصَّلٰوةُ وَ السَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي
چڏيو ان شاء الله جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفڪر بيروت)

طالب غم
مدينه
بقيع
و
مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ ڪپيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو)

رسالي جو نالو: ڪم وارا ورد

ڇاپو پهريون: شوال المڪرم 1442ھ جون 2021ع

تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبه المدينه عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه باب المدينه ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائين

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائبنڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، اميرِ اهل سنت، بانيء دعوتِ اسلامي، حضرت علام

دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي

جو اردو زبان ۾ رسالو

ڪم وارا ورد

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر (دعوتِ اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوتِ اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي پيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوتِ اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه
محلہ سو داگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

ڪم وارا ورد 2

- ڪم وارا ورد..... 1
- دعاء عطار:..... 1
- دروود شريف جي فضيلت..... 1
- بزرگن کان نقل ٿيل 38 مدني وظيفا..... 1
- ﴿1﴾ ديچارڻ وارن خوابن کان نجات..... 1
- ﴿2﴾ جانور جي چڪ (يا ڏنگ) جو عمل..... 2
- ﴿3﴾ خوني ۽ بادي بواسير جي خاتمي لاءِ..... 2
- ﴿4﴾ فالج (اڌ رنگو) ۽ لٽوو (وات ۽ چهرو ٽري وڃڻ جي بيماري)..... 2
- ﴿5﴾ قوت حافظ (يادداشت مضبوط ڪرڻ) لاءِ..... 3
- ﴿6﴾ ذهن کولڻ لاءِ..... 3
- ﴿7﴾ ڪوڙهه ۽ سائي..... 3
- ﴿8﴾ رزق ۾ برڪت..... 4
- ﴿9﴾ روزگار جي ڳولا..... 4
- ﴿10﴾ ڪڏهن محتاج نه ٿيو..... 4
- ﴿11﴾ چوريءَ کان محفوظ رهي..... 4
- ﴿12﴾ گم ٿيل شيءِ ملڻ جو عمل..... 5

- 5..... 13 ﴿مُرادون پُوريون ٿين ڏا﴾
- 5..... 14 ﴿هر حاجت ۽ مراد پوري ٿيندي﴾
- 5..... 15 ﴿برف باري روڪڻ ڏا﴾
- 6..... 16 ﴿غائب يا ڇڄي ويل شخص کي گھرائڻ ڏا﴾
- 6..... 17 ﴿زهر جو اثر نه ٿئي﴾
- 7..... 18 ﴿بخار کان شفاء﴾
- 7..... 19 ﴿ظالم ۽ شيطان جي شر کان پناهه جي ڏا﴾
- 9..... دعاءِ سيدنا انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ
- 10..... 20 ﴿حافظي (يادگيريءَ) جي قوت ڏا﴾
- 10..... 21 ﴿نظرو ڌائڻ جي ڏا﴾
- 10..... 22 ﴿زبان ۾ هٻڪ﴾
- 10..... 23 ﴿پيٽ جي سور ڏا﴾
- 11..... 24 ﴿تري وڌي وڃڻ﴾
- 11..... 25 ﴿چڪي پوڻ (دُن جي بيماري)﴾
- 12..... 26 ﴿بخار﴾
- 12..... 27 ﴿تَتُ ٿرڙي﴾
- 13..... 28 ﴿چٽي کڻي جو چڪ﴾
- 13..... 29 ﴿بي اولادڻ﴾
- 14..... 30 ﴿جيڪڏهن پيٽ ۾ ٻار ٿيڙو ٿي ويو ته﴾
- 14..... 31 ﴿هيضو (يعني دست ۽ التين جي بيماري)﴾
- 14..... 32 ﴿التي، سور ۽ پيٽ جي سور ڏا﴾

- 14 ..... ﴿33﴾ عضون جي سور لاءِ
- 15 ..... ﴿34﴾ احتلام کان حفاظت
- 15 ..... ﴿35﴾ اکيون ڪڏهن به نه اٿن
- 15 ..... ﴿36﴾ گهر ۾ مدني ماحول بڻائڻ جو نسخو
- 16 ..... ﴿37﴾ شوگر جو علاج
- 16 ..... ﴿38﴾ قرض لاهڻ جو وظيفو
- 17 ..... ”بَري“ جي ٽن اکرن جي نسبت سان
- 17 ..... سورت ڪافرون جا 3 فضائل
- 19 ..... ”بِسْمِ اللّٰهِ“ جي ست اکرن جي نسبت
- 19 ..... سان سورھ الاخلاص جا 7 فضائل
- 22 ..... ”يٰنَجْمِيْنَ“ جي پنج اکرن جي نسبت
- 22 ..... سان سورھ فلق ۽ الناس جا 5 فضائل

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کم وارا ورد

دعاء عطار:

يا الله پاڪ! جيڪو مڪمل رسالو ”کم وارا ورد“ پڙهي يا ٻڌي وٺي ان کي
گناهن ۽ فضول ڪمن کان بچاءِ ۽ ان کي ذڪر ۽ نعت ۾ مشغول رهڻ
واري زبان عطا فرمائ ۽ ان جي بي حساب مغفرت فرمائ.

اٰمِيْن بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

دروء شريف جي فضيلت

نبی پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: جنهن کي اهو پسند هجي ته اهو
الله پاڪ سان هن حال ۾ ملاقات ڪري جو الله پاڪ ان کان راضي
هجي ته ان کي گهرجي ته اهو مون تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهي.

(افضل الصلوة علي سيد السادات، ص 27)

رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ هُوَ اَوْرَشْفِيْعُ الْمُدْنَبِيْسِ هُوَ

فَضْلُ رَبِّ سَءِ كَمَا نَهَيْسِ هُوَ بَعْدُ رِبِّ كَسْ تَهْمِيْسِ هُوَ

يَا نَبِيَّ سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا حَبِيْبَ سَلَامٍ عَلَيْكَ صَلَاةُ اللهِ عَلَيْكَ

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْبِ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

بزرگن کان نقل ٿيل 38 مدني وظيفا

﴿1﴾ ديچارڻ وارن خوابن کان نجات

”يَا مُتَكَبِّرُ“ 21 پيرا، اوّل ۽ آخر هڪ هڪ پيرو درود شريف سمهڻ

مهل پڙهي وندا ته **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ديچاريندڙ خواب ڪونه ايندا.

(فيضان سنت باب آداب طعام ج 1 ص 242)

﴿2﴾ جانور جي چڪ (يا ڏنگ) جو عمل

هيءَ آيتن ڪريم هر جانور جي چڪ (يا ڏنگ) لاءِ آزمايل آهي، يارهن ڀيرا پڙهي ڪري ڏنگيل جاءِ تي دم ڪيو.

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْراً فَاِنَّآ مُبْرَمُونَ ﴿٤٩﴾

(پ 25 الزخرف : 79)

﴿3﴾ خوني ۽ بادي بواسير جي خاتمي لاءِ

هر قسم جي خوني يا بادي بواسير جي لاءِ ٻه رڪعتون نماز پڙهو پهرين رڪعت ۾ **الحمد شريف** کانپوءِ **سوره الم نشره**، ٻئي رڪعت ۾ **سوره فيل** ۽ سلام ورائڻ کانپوءِ ستر ڀيرا هي پڙهو

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ

وَأَتُوبُ إِلَيْهِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

ڪجهه ڏينهن ائين ڪجي **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** بواسير جو خاتمو ٿي ويندو.

﴿4﴾ فالج (اڌ رنگو) ۽ لقوو (وات ۽ چهرو ٽري وڃڻ جي

بيماري)

لقوو ۽ فالج: **سوره زلزال** لوھ (STEEL) جي ٿانو تي لکي ڏوئي پياري وڃي. **ٻي ٽوڪيب**: **سوره زلزال** لوھ (STEEL) جي ٿانو تي لکي ڪري ڏيو جو مريض ان تي ڏسي **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** کيس صحت ملندي .

﴿5﴾ قوت حافظ (ياد داشت مضبوط ڪرڻ) لاءِ

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي وٺو. (اول ۽ آخر درود شريف) **إِنشَاءَ اللّٰه** جيڪو ڪجهه پڙهندو ياد رهندو:

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاذْشُرْ عَلَيْنَا
رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمو: اي الله پاڪ! اسان تي علم ۽ حڪمت (دانائيءَ) جا دروازا کول ۽ اسان تي پنهنجي رحمت نازل فرما، اي عظمت ۽ بزرگيءَ وارا!
(المستطرف، ج. 1، ص. 40 دار الفکر)

﴿6﴾ ذهن کولڻ لاءِ

هر روز سبق کان پهريان ايڪبتاليه پيرا پڙهي ڪري سبق شروع ڪندا.

الهِىَ اَنْتَ اِلٰهُ عَالِمٍ وَّاَنَا عَبْدُكَ جَاهِلٌ اَسْئَلُكَ اَنْ تَرْزُقَنِى
عِلْمًا نَافِعًا وَّفَهْمًا كَامِلًا وَّطَبْعًا زَكِيًّا وَّقَلْبًا صَفِيًّا حَتّٰى
اَعْبُدَكَ وَّلَا تُهْلِكَنِى بِالْجَهَالَةِ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ

﴿7﴾ ڪوڙهه ۽ سائي

سوره بيٽه پڙهي ڪري برص ۽ يرقان (يعني ڪوڙهه ۽ سائي) واري تي دم ڪريو ۽ لکي ڪري ڳچيءَ ۾ وجهو. کاڌي تي ٻئي وقت

هيءَ سورة صحيح خوان (يعني دوست پڙهندڙ) کان پڙهائي دم ڪري ڪارايو، الله تعاليٰ چاهيو ته گهڻو فائدو ٿيندو.

﴿8﴾ رزق ۾ برڪت

يَا مُسَيَّبَ الْأَسْبَابِ: پنج سو پيرا، اول ۽ آخر درود پاڪ 11، 11 پيرا، سومهڙيءَ جي نماز کانپوءِ قبلي جي طرف منهن ڪري باوضو، اگهاڙي مٿي اهڙي جاءِ تي جتي مٿي آسمان جي وچ ۾ ڪابه شيءِ رڪاوٽ نه هجي، ايسيتائين جو مٿي تي ٽوپي به نه هجي، پڙهندا رهو.

﴿9﴾ روزگار جي ڳولا

روزگار جي ڳولا لاءِ سورة اخلاص کي بسم الله شريف سان گڏ هڪ هزار هڪ (1001) پيرا اول ۽ آخر سو سو پيرا درود شريف، عروج ماه (يعني چنڊ جي پهرين ٽان چوڏهين ٽائين) ۾ پڙهڻ نهايت اثرائتو عمل آهي.

﴿10﴾ ڪڏهن محتاج نه ٿيو

جيڪو شخص هر رات سورة واقعه پڙهندو ڪڏهن به بڪيو نه رهندو. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ.** (مشكاة المصابيح، ج. 1، ص. 409، حديث 2181)

حضرت خواجہ ڪليم الله صاحب **رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ** فرمائن ٿا: قرض جي ادائينگي ۽ محتاجي ختم ڪرڻ لاءِ هن کي مغرب (سج لٿي) جي نماز کانپوءِ پڙهو. (جنتي زيور، ص. 597)

﴿11﴾ چوريءَ کان محفوظ رهي

سورة توبه کي پنهنجي سامان ۾ رکي **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** چوري کان محفوظ رهندو.

﴿12﴾ ڪم ٿيل شيءِ ملڻ جو عمل

چاليهه پيرا سوره يسين شريف ست ڏينهن تائين پڙهو.

﴿13﴾ مُرادون پوريون ٿيڻ لاءِ

حديث شريف ۾ آهي حضور نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمائن ٿا ته مونکي هڪ اهڙي آيت معلوم آهي جو جيڪڏهن ماڻهو ان تي عامل هُجن ته سندن مرادون پوريون ٿيڻ لاءِ ڪافي آهي پوءِ هي آيت ڪريم ارشاد فرمايائون. (قرض جي ادائينگي، روزگار ۽ رزق ۾ فراخيءَ لاءِ هن جي ڪثرت مفيد ۽ مُجرب آهي)

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ﴿٣﴾ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ﴿٤﴾ قَدْ جَعَلَ
اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٥﴾ (پ 28 الطلاق 2،3)

﴿14﴾ هر حاجت ۽ مراد پوري ٿيندي

هزار پيرا ”يَا شَيْخُ عَبْدَ الْقَادِرِ شَيْئًا لِلَّهِ“ پڙهي اول ۽ آخر 10، 10 پيرا درود شريف پڙهي ڪري ساڄي هٿ تي دم ڪري رُخسار (يعني ٻل) هيٺان رکي سمهي پئي ته هر حاجت ۽ مراد پوري ٿيندي. إِنْ شَاءَ اللَّهُ

﴿15﴾ برف باري روڪڻ لاءِ

لوهه جي ٽٽي تي ڪاراڻ واري پاسي (يعني ماني پچائڻ واري ٽٽي جي

هيٺين پاسي) هن دعا کي آگر سان لکي آسمان جي هيٺان رکو،
 اِن شَاءَ اللّٰهُ برف باري بند ٿي ويندي. يٰحَافِظُ يٰحَافِظُ

﴿16﴾ غائب يا پڄي ويل شخص کي گهرائڻ لاءِ

(الف) ڪنهن بزرگ جي مزار ويجهو ۽ اهو ممڪن نه هجي ته گهر
 جي ڪنڊ ۾ ويهي آيت:

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۙ وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨٧﴾

(پ 30 وَالضُّحَىٰ 8:7)

نوسو نوي پيرا پڙهجي پوءِ هڪ ڀيرو پوري سورہ الضحٰي پڙهي
 دعا ڪجي اِن شَاءَ اللّٰهُ اهو واپس ايندو.

(ب) عشاء (سومهڻي) جي نماز کانپوءِ ايڪيتاليهه پيرا سورہ الضحٰي
 بِسْمِ اللّٰهِ سميت پڙهي ڪري اُٿي بيهي گهر جي ٻن ڪنڊن ۾ آذان
 ۽ ٻن ڪنڊن ۾ تڪبير چئي ڪري واپسيءَ جي لاءِ دعا ڪري ته
 هڪ هفتي جي اندر اِن شَاءَ اللّٰهُ واپس اچي ويندو.

﴿17﴾ زهر جواثر نه ٿئي

بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ

فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

هميشه هيءَ دعا پڙهي ڪري کاڌو کائو ۽ پاڻي وغيره پيئو ته
 اِن شَاءَ اللّٰهُ زهر جو اثر ختم ٿي ويندو ۽ زهر ڪوبه نقصان نه ڏيندو.

(جنتي زيور، ص. 579)

﴿18﴾ بخار کان شفاء

جنهن تي بخار هجي ته سنه پيڙا هي دعا پڙهي:

بِسْمِ اللَّهِ الْكَبِيرِ أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ شَرِّ عِرْقٍ
نَّعَّارٍ وَمِنْ شَرِّ حَرِّ النَّارِ

جيڪڏهن مريض پاڻ نه پڙهي سگهي ته ڪو ٻيو نمازي ماڻهو ست پيڙا پڙهي ڪري دم ڪري يا پاڻي تي دم ڪري کيس پيئاري **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** بخار لهي ويندو. هڪ دفعي سان بخار نه لهي ته هر هر اهو عمل ڪريو. (جنتي زيور ص 580)

﴿19﴾ ظالم ۽ شيطان جي شر کان پناهه جي لاءِ

محقق علي الاطلاق حضرت سيدنا شيخ عبدالحق محدث دهلوي **رحمۃ الله عليه** پنهنجي هڪ مکتوب (خط) ۾ لکن ٿا:

امام جلال الدين سيوطي **رحمۃ الله عليه** ”جمع الجوامع“ ۾ محدث ابوالشيخ جي ڪتاب الثواب ۽ تاريخ ابن عساڪر کان نقل ڪن ٿا ته هڪ ڏينهن ظالم گورنر حجاج بن يوسف ثقفي حضرت سيدنا انس **رضي الله عنه** کي مختلف قسمن جا چار سؤ گهوڙا ڏيکاري ڪري چيو ته اي انس! ڇا تون پنهنجي صاحب (يعني رسول الله **صلى الله عليه وآله وسلم**) وٽ به ايڏا گهوڙا ۽ هيءُ شان ۽ شوڪت ڏنو هيو؟ حضرت سيدنا انس **رضي الله عنه** جن فرمايو خدا جو قسم! مون رسول الله **صلى الله عليه وآله وسلم** وٽ هن کان به بهتر شيون ڏنيون آهن ۽ مون حضور اڪرم

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کان ٻڌو آهي ته گهوڙا تن قسم جا آهن، هڪ اهو گهوڙو جيڪو جهاد جي لاءِ رکيو وڃي پوءِ ان جي رڪڻ جو ثواب ارشاد فرمايائون (اهو ثواب عام طور تي حديث جي ڪتابن ۾ موجود آهي) ٻيو اهو گهوڙو جيڪو پنهنجي سواري لاءِ رکيو وڃي، تيون اهو گهوڙو جيڪو شهرت جي لاءِ رکيو ويندو آهي. انهيءَ جي رڪڻ سان ماڻهو جهنم ۾ ويندو. اي حجاج! تنهنجا گهوڙا اهڙا ئي آهن.

اهو ٻڌي **حجاج** کي ڏاڍي ڪاوڙ لڳي ۽ ورائيائين، اي انس! جيڪڏهن مون کي هن جو خيال نه هجي ها ته تون رسول ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي خدمت ڪئي آهي. ۽ امير المؤمنين (عبدالمڪ بن مروان) توسان رعايت ڪرڻ (لحاظ رکن) جي هدايت ڪئي آهي. ته مان توسان ڏاڍو برو ورتاءُ ڪيان ها. **حضرت سيدنا انس** رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايو: اي حجاج! خدا جو قسم! تون مون سان برو ورتاءُ نٿو ڪري سگهين چو ته مون جناب **رسول الله** صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کان ڪجهه ڪلمات ٻڌا آهن جن جي برڪت سان آءُ سدائين الله تعاليٰ جي پناهه ۾ رهندو آهيان. ۽ ان ڪلمات جي بدولت ڪنهن ظالم جي سختي ۽ ڪنهن شيطان جي شر کان ناهيان ڊڄندو. حجاج ان گفتگو جي دهشت ڪارڻ **بلڪل مان** ٿي ويو ۽ ڪنڌ جهڪائي ڇڏيو، ٿوري دير کانپوءِ ڪنڌ کڻي ڪري چيائين اي ابو حمزه! (اهو **سيدنا انس** رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي ڪنيت آهي) اهي ڪلمات مون کي به ٻڌايو. انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايو ته مان هرگز توکي نه ٻڌائيندس هن لاءِ جو تون انهيءَ جي لائق ناهين. راوي جو بيان آهي ته جڏهن حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جو آخري وقت آيو ته سندن جو خادم **ابان** رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سندن جي سيرانديءَ وٽ روئڻ لڳو. حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايو: ڇا چاهيو ٿا! حضرت

سیدنا ابان رضی اللہ عنہ عرض ڪيو ته اهي ڪلمات اسان کي سيکاريو جن جي ٻڌائڻ جي حجاج درخواست ڪئي هئي ۽ توهان انڪار ڪيو هو. حضرت انس رضی اللہ عنہ فرمايو اچو سڪي وٺو انهن کي صبح ۽ شام پڙهجو. اهي ڪلمات هي آهن.

دعاء سيدنا انس رضی اللہ عنہ

بِسْمِ اللّٰهِ عَلَىٰ نَفْسِي وَدِينِي بِسْمِ اللّٰهِ عَلَىٰ اَهْلِي وَمَالِي وَوَلَدِي
بِسْمِ اللّٰهِ عَلَىٰ مَا اَعْطَانِي اللّٰهُ اللّٰهُ رَبِّي لَا اَشْرِكُ بِهِ شَيْئًا اللّٰهُ اَكْبَرُ
اللّٰهُ اَكْبَرُ اللّٰهُ اَكْبَرُ وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ وَاَعْظَمُ مِمَّا اَخَافُ وَاَحْذَرُ
عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَا اِلٰهَ غَيْرُكَ ط اللّٰهُمَّ اِنِّي اَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ وَمِنْ شَرِّ كُلِّ جَبَّارٍ
عَنِيدٍ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ اِنَّ وَلِيَّ اللّٰهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتٰبَ وَهُوَ
يَتَوَلَّى الصّٰلِحِيْنَ

هن دعا کي تي پيرا صبح ۽ تي پيرا شام جو پڙهڻ بزرگن جو معمول آهي. (جنتي زيور، ص. 583، اخبار الاخير، ص. 292)

صبح ۽ شام جي وضاحت؛ اڌ رات کانپوءِ کان وٺي سج جو پهريون ڪرڻو چمڪڻ تائين صبح (انهيءَ سڄي وقفي ۾ جيڪو ڪجهه

پڙهيو وڃي ان کي صبح جو پڙهڻ چئبو) ۽ ظهر (پهريءَ) جي شروعات کان سج لٿي تائين شام چورائيندي آهي. (انهيءَ سموري وقتي ۾ جيڪو ڪجهه پڙهيو وڃي ان کي شام جو پڙهڻ چئبو.)

﴿20﴾ حافظي (يادگيريءَ) جي قوت لاءِ

پنجن ئي نمازن کانپوءِ مٿي تي ساڄو هٿ رکي يارهن ڀيرا

يَا قُؤ پڙهو. (جنتي زيور، ص. 605)

﴿21﴾ نظروڌائڻ جي لاءِ

پنجن ئي نمازن کانپوءِ يارهن ڀيرا يَانُورُ پڙهي ٻنهي هٿن جي اڱرين تي دم ڪري اکين تي ڦيري ڇڏيو. (جنتي زيور، ص. 606)

﴿22﴾ زبان ۾ هڪ

فجر (صبح) جي نماز پڙهي ڪري هڪ پاڪ پٿري وات ۾ رکي ڪري هي آيت 21 ڀيرا پڙهو. (ايضاً)

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

﴿23﴾ بيت جي سور لاءِ

هي آيت سڄڙي پانچي وغيره تي تي ڀيرا پڙهي ڪري پياريو يا لڪي ڪري بيت تي ٻڌي ڇڏيو. (جنتي زيور، ص. 606)

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ ﴿٣٤﴾

﴿24﴾ تَري ودي وڃڻ

هن آيت کي لکي تري جي جڳه تي ٻڌي ڇڏيو:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

ذٰلِكَ تَخْفِیْفٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ط

(پ 2 البقره 178)

﴿25﴾ ڇڪي پوڻ (ڏن جي بيماري)

(الف) هن آيت سڳوري کي لکي ڏن جي جڳه تي ٻڌي ڇڏيو.

(جنتي زيور، ص. 606)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

إِنَّ اللّٰهَ يُمِیْسِكُ السَّمَوٰتِ وَالأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَ لَیْنَ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ

أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ ط إِنَّهُ كَانَ حَلِیْمًا غَفُورًا ﴿٢١﴾ (پ 22 فاطر : 41)

(ب) **شفا حاصل نئين نائين** روزانو هڪ ڀيرو ڏن تي هت رکي
اول آخر هڪ هڪ ڀيرو درود شريف سان گڏ هيٺيون آيتون ست
ڀيرا پڙهي ڪري دم ڪجي. (هي عمل سنڌ مدينه جو آزمايل آهي)

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ

مُتَشَابِهَةٌ ط فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ

الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللّٰهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ

اَمْتَابِهِ كُلُّ مَن عِنْدَ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُو الْاَلْبَابِ ﴿٨﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا
بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٩﴾ (پ 3 ال عمران : 7،8)

﴿26﴾ بخار

(الف) جيڪڏهن ”بغير سيءُ جي“ بخار هجي ته هي آيت لکي ڪري
گچيءَ ۾ ٻڌو ۽ انهيءَ کي پڙهي دم ڪريو. (جنتي زيور، ص. 606)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

قُلْنَا يٰنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰى اٰبْرٰهِيْمَ ﴿١٦﴾

(پ 17، الانبياء: 69)

(ب) جيڪڏهن ”سيءُ بخار“ هجي ته هي آيت لکي ڪري گچيءَ ۾
ٻڌو. (جنتي زيور، ص. 606)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرَبَهَا وَمَرْسَهَا اِنَّ رَبِّيْ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢١﴾

(پ 12، هود، 41)

﴿27﴾ قَت قُرْزِي

پاڪ صاف ڀنڀو پيهي (پورا پورا ڪري) ان تي هيءَ دعا ٿي پيرا
پڙهي ڪري ٿڪجي ۽ انهيءَ مٿي تي ٿورو پاڻي ڇڻي اها مٿي
تڪليف جي جڳهه تي ڏينهن ۾ ٻه ڇار پيرا مليندا (متيندا) ڪريو.
چاهيو ته قرڙي وغيره تي اها مٿي لڳائي پتي ٻڌي ڇڏيو.

(جنتي زيور، ص. 607)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١٦﴾

اِنَّهُمْ یَكۡیۡدُوۡنَ كَیۡدًا ﴿١٥﴾ وَّ اَكۡیۡدُ كَیۡدًا ﴿١٦﴾ فَهَلِ اِنۡكٰفِرِیۡنَ

اَمۡهَلُهُمۡ رُوۡیۡدًا ﴿١٧﴾ (پ 30 الطارق (15_17))

﴿28﴾ جتي ڪتي جو ڇڪ

مٿي ڄاڻايل آيت ڪريمه ڪي ماني يا بسڪت جي چاليهه ٽڪرن تي لکي هڪ ٽڪرو روزانو ان شخص کي ڪارايو، **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اهو پاڳل ۽ چتو ڪونه ٿيندو.** (جنتي زيور 607)

﴿29﴾ بي اولادڻ

چاليهه دانن لونت ڪٿي هر داڻي تي ست ست پيرا هن آيت کي پڙهجي ۽ جنهن ڏينهن عورت حيض (ماهواريءَ) کان پاڪ ٿي غسل ڪري ان ڏينهن کان هڪ داڻو **لونت** روزانو سمهڻ مهل ڪاڻڻ شروع ڪري ۽ ان مٿان پاڻي نه پيئي ۽ انهيءَ وچ ۾ مڙس کان **مياپ نه ڪري.** (جنتي زيور، ص. 607)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿٣٠﴾

اَوْ كَظَلَمۡتِ فِیۡ بَحۡرِ لَیۡلٍ یَّغۡشُهُ مَوۡجٌ مِّنۡ فَوۡقِہِ مَوۡجٌ مِّنۡ فَوۡقِہِ سَحَابٌ ط
ظَلَمۡتُ بَعۡضَہَا فَوۡقَ بَعۡضٍ اِذَا اَخۡرَجۡ یَدَہَا لَمۡ یَکۡدِیۡرِہَا ط وَمَنۡ لَّمۡ یَجۡعَلِ

اللّٰهُ لَہٗ نُوۡرًا فَمَا لَہٗ مِنۡ نُّوۡرٍ ﴿٣١﴾ (پ 18 النور 40) اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اولاد ملندو.

﴿30﴾ جيڪڏهن پيٽ ۾ ٻار ٿيڙو ٿي ويو ته.....

سورة الانشقاق جون شروعاتي پنج آيتون ٿي پيرا پڙهي (اول آخر درود شريف پڙهي) آيتن جي شروع ۾ هر پيري بسم الله پڙهي وٺي، پوءِ پاڻي تي دم ڪري پي ڇڏي، روزانو هي عمل ڪندي رهي، وقت به وقت انهن آيتن جو ورد ڪندي رهي، ٻيو ڪوبه دم ڪري ڏئي سگهي ٿو. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ٻار سڌو ٿي ويندو، ويم جي سور لاءِ به هي عمل فائديمند آهي.

﴿31﴾ هيضو (يعني دست ۽ التين جي بيماري)

هر تاقدي ۽ پيتي جي شيء تي ”سورة اِنَّا أَنْزَلْنَاهُ“ پڙهي دم ڪري ڇڏيندا ڪريو ته **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** حفاظت رهندي ۽ جنهن کي مرض ٿي وڃي ته ان کي به ڪنهن شيء تي دم ڪري ڪارايو ۽ پياريو. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** شفا حاصل ٿيندي. (جنتي زيور، ص. 609)

﴿32﴾ التي، سور ۽ پيٽ جي سور لاءِ

هن آيت ڪريم تي لٽي ڪري پياريو

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾

(پ 23 بس : 77)

﴿33﴾ عضون جي سور لاءِ

نماز تانپوءِ ست پيرا هيءَ آيت ڪريم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿١﴾

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ

اللّٰهِ ۗ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦﴾

پڙهي ڪري ٻنهي هٿن تي دم ڪري سُور واري جاءِ تي هٿ گهمايو ته **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** سور ختم ٿي ويندو.

﴿34﴾ احتلام کان حفاظت

احتلام (ننڊ ۾ تڙ پوڻ) کان بچڻ جي لاءِ **سوره نوم** سُمهڻ وقت هڪ ڀيرو پڙهي پاڻ تي دم ڪري ڇڏيو.

﴿35﴾ اڪيون ڪڏهن به نه اٿن

مَرَّحَبًا بِحَبِيبِيْ وَ قُرَّةَ عَيْنِيْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللّٰهِ

امام حسن رضي الله عنه کان روايت آهي ته: جيڪو شخص مؤذن کي ”أَشْهَدُ أَنَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللّٰهِ“ چوندو ٻڌي ڪري هي چوي ۽ پنهنجي اڳوڻن (جي نهنن) کي چمي ڪري اکين سان لڳائي ته، نه ڪڏهن اندو ٿيندو ۽ نه ئي ان جون اڪيون ڪڏهن اٿنديون. (المقاصد الحسنه، ص. 391)

﴿36﴾ گهر ۾ مدني ماحول بڻائڻ جو نسخو

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا

بِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٤٣﴾

ترجمو ڪنز الایمان؛ اي اسان جا رب اسان کي ڏي اسانجي زالن ۽ اسانجي اولاد

مان اکين جي تڏائي ۽ اسان کي پرهيزگارن جو اڳواڻ بڻاءِ. (پ 19 الفرقان 74)

هر نماز کانپوءِ هي دعا اول و آخر درود شريف سان هڪ ڀيرو

پڙهي وڃي ته **رَبِّهِمْ شَافَهُمُ اللَّهُ** ٻار ٻچا سنتن جا پابند بڻبا ۽ گهر ۾ مدني

ماحول قائم ٿيندو. (مسائل القرآن ص 290)

﴿37﴾ شوگر جو علاج

رَبِّ اَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّاَجْعَلْ لِّيْ مِنْ

لَدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا ﴿٣٧﴾

ترجمو ڪنز الایمان؛ اي منهنجا رب مون کي سڄي طرح داخل ڪر ۽ سڄي طرح

ٻاهر وٺي هل. ۽ مون کي پنهنجي طرف کان مددگار قوت عطا ڪر.

(15 سورة بني اسرائيل : 80)

هيءَ قرآني دعا روزانو صبح ۽ شام تي ٿي پيرا (اول ۽ آخر تي ٿي پيرا درود

پاڪ) پڙهي ڪري پاڻيءَ تي دم ڪري پيئو. (علاج جي مدد؛ شفاء ملن تائين)

﴿38﴾ قرض لاهڻ جو وظيفو

لَلّٰهُمَّ اَكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاَغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

ترجمو؛ ”يا الله! مون کي حلال رزق عطا فرمائي ڪري حرام کان بچاءِ ۽

پنهنجي فضل ۽ ڪرم سان پاڻ کان سواءِ ٻين کان بي نياز ڪري ڇڏ.“ مراد

حاصل ٿيڻ تائين هر نماز کانپوءِ 11،11 پيرا ۽ پڻ صبح ۽ شام سو

سو پيرا روزانو (اول ۽ آخر هڪ ڀيرو درود شريف) پڙهو.

چون ٿا ته هڪ **مڪاتب** (مڪاتب ان غلام کي چئبو آهي جنهن پنهنجي مالڪ سان مال جي ادائينگيءَ جي عيوض آزاديءَ جو معاهدو ڪيو هجي). (مختصر- القدوري ص 171) حضرت مشڪل ڪشاءِ علي المرتضيٰ شير خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي بارگاهه ۾ عرض ڪيو: ”آءُ پنهنجي ڪتابت (يعني آزاديءَ جي قيمت) ادا ڪرڻ کان عاجز (لاچار) آهيان، منهنجي مدد فرمايو، پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايو: آءُ توکي ڪجهه ڪلمات نه سيکاريان جيڪي **جناب رسول الله** صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن مونکي سيکاريا آهن، جيڪڏهن توهان تي جبل صير (صير هڪ جبل جو نالو آهي). (النهايه ج 3 ص 61) جيڏو دين (يعني قرض) هوندو ته به **الله پاڪ** توهان جي طرفان ادا ڪري ڇڏيندو. توهان هيئن چوندا ڪريو:

اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

(سنن الترمذي، ج. 5، ص. 329، حديث 3574)

”بِري“ جي ٽن اکرن جي نسبت سان

سورت ڪافرون جا 3 فضائل

﴿1﴾ حضرت سيدنا **فَرُوه بن نوفل** رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کان روايت آهي انهن نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جي خدمت ۾ حاضر ٿي ڪري عرض ڪيو يارسول **الله** صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! مونکي اهڙي شيءِ ٻڌايو جنهن کي آئون بستري ڏانهن ويندي پڙهندو ڪريان نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو **قُلْ يَا أَيُّهَا الْكٰفِرُونَ** پڙهندو ڪر هي شرڪ کان **براءت** (يعني آزادي) آهي. (السنن الترمذي حديث 3414 ج 5 ص 257)

﴿2﴾ حضرت سيدنا انس رضي الله عنه کان روايت آهي ته شهنشاهِ مدينه قرارِ قلب وسينه، صاحبِ معطرِ پسينه، باعثِ نزولِ سڪينه فيضِ گنجينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن هڪ صحابي رضي الله عنه کي ارشاد فرمايو ”اي فلاڻا“ ڇا تو شادي ڪري ڇڏي آهي؟ ته ان عرض ڪيو: يار رسولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ الله جو قسم! ناهي ڪئي، مون وٽ شادي ڪرڻ لاءِ ڪجهه به نه آهي ”فرمايائون“ ڇا تو کي قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ ياد نه آهي؟ ان عرض ڪيو: چونه ”پاڻ ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو هيءَ قرآن جي ٽئين حصي جي برابر آهي.“ وري فرمايائون! ڇا تو کي إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللهِ وَالْفَتْحُ ياد نه آهي؟ ان عرض ڪيو: ”چونه“ فرمايائون ”هي قرآن جي چوٿائي حصي جي برابر آهي. وري پڇيائون ڇا تو کي قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ياد نه آهي؟ ان عرض ڪيو ”چونه“ فرمايائون هي قرآن جي چوٿائي جي برابر آهي وري فرمايائون ڇا تو کي إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ ياد نه آهي؟ ان عرض ڪيو ”چونه“ فرمايائون هي چوٿائي قرآن آهي. پوءِ فرمايائون ”شادي ڪري وٺ“ ”شادي ڪري وٺ“.

(سنن الترمذي حديث 2904 ج 4 ص 409)

﴿3﴾ حضرت سيدنا ابن عباس رضي الله عنه کان روايت آهي ته نور جي پيڪر تمام نبين جي سرور، پنهي جهانن جي تاجور، سلطانِ بحر و بر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو إِذَا زُلْزِلَتِ نِصْف (يعني اڌ) قرآن جي برابر آهي ۽ قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ قرآن جي ٽئين حصي جي برابر آهي ۽ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ چوٿائي قرآن جي برابر آهي.“ (سنن الترمذي الحديث 2903 ج 4 ص 409)

”بسم الله“ جي ست اڪرن جي نسبت

سان سورة الاخلاص جا 7 فضائل

﴿1﴾ حضرت سيدنا ابو درداء رضي الله عنه کان مروِي آهي ته حضور پاڪ، صاحب لولاڪ، سَيَّاحِ اَفْلاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو توهان مان ڪو ماڻهو رات ۾ قرآن جو ٽيون حصو چونه ٿو پڙهي؟ صحابه ڪرام رضي الله عنهم عرض ڪيو. ڪو شخص قرآن جو ٽيون حصو ڪيئن پڙهي سگهي ٿو؟ ارشاد فرمايائون **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ** قرآن جي ٽئين حصي جي برابر آهي. (صحيح مسلم حديث 811 ص 405)

﴿2﴾ حضرت سيدنا ابو هريره رضي الله عنه کان روايت آهي ته سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ خاتم النبيين جناب رحمۃ للعالمين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو پاڻ ۾ گذڻي ويڃو چوٽه هاڻ آئون توهان جي سامهون قرآن جو ٽيون حصو پڙهندس. ”جيئن ته صحابه ڪرام رضي الله عنهم جن مان جنهن کي جمع ٿيڻو هو اهي گذڻي ويا پوءِ نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن تشريف ڪڍي آيا ۽ **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ** پڙهيو ۽ واپس هليا ويا، اسين هڪ ٻئي کي چوڻ لڳاسون“ شايد آسمان کان ڪا خبر آئي آهي جنهن جي سبب حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ** (سورت) پڙهي واپس تشريف ڪڍي ويا. جڏهن پاڻ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ٻيهر تشريف ڪڍي آيا ته فرمايائون: ”مون توهان جي سامهون قرآن جو ٽيون حصو پڙهڻ لاءِ چيو هو. نه ٻڌي وٺو! اهائي سورت قرآن جي ٽئين حصي جي برابر آهي.“ (صحيح مسلم حديث 812 ص 405)

﴿3﴾ حضرت سيدنا ابوسعيد خُدري رضي الله عنه فرمائن ٿا ته هڪ شخص ڪنهن کي هر هر **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ** پڙهندي ٻڌو ته صبح جي وقت رسول اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاه ۾ حاضر ٿي ڪري ان جو تذڪرو ڪيو اهو صاحب جن ٿو ته ان کي گهٽ سمجهي رهيو هو ته **رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جن فرمايو: ”ان ذات جي قسم جنهن جي دستِ قدرت ۾ منهنجي جان آهي هي سورت قرآن جي ٽئين حصي جي برابر آهي.“ (صحيح البخاري الحديث 5013 ج 3 ص 406)

﴿4﴾ حضرت سيدنا معاذ بن انس جُهني رضي الله عنه کان روايت آهي ته الله جي محبوب دانءِ غيوب، مُنَزَّهُ عَنِ الْعُيُوبِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو: جيڪو ماڻهو ڏه پيرا **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ** پڙهندو الله پاڪ ان لاءِ جنت ۾ هڪ محل ٺاهيندو. حضرت **سيدنا عمر بن خطاب** رضي الله عنه جن عرض ڪيو: **يارسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** پوءِ ته اسان هن کي ڪثرت سان پڙهنداسين. **پاڻ ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جن فرمايو. الله پاڪ تمام گهڻو عطا ڪرڻ وارو ۽ پاڪ آهي.“ (مسند امام احمد بن حنبل حديث 15610 ج 08)

﴿5﴾ **أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ** حضرت سيدتنا عائشه صديقه رضي الله عنها کان مروِي آهي ته نور جي پيڪر، بُيِّن جي سرور، ٻنهي جهانن جي تاجور، سُلطان بَحْرُوبَر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن هڪ صاحب کي سَرِيَه (سريه اهو ننڍڙو لشڪر آهي جنهن جو تعداد چار سؤ ٽائين هجي جيڪو دشمن جي طرف موڪليو وڃي. محدثين جي اصطلاح ۾ سريه اهو لشڪر آهي جنهن ۾ حضور انور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شريڪ نه ٿيا هجن. (مرآة المناجيج، 410/7، تحت الحديث: 3849)) جو امير بڻائي ڪري موڪليو هي پنهنجي ساٿين کي نماز پڙهائيندو هو ته ان ۾ سورت سان گڏ آخر ۾ **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ** پڙهندو هو سَرِيَه کان واپس

ٿيڻ کان پوءِ ماڻهن رسول الله ﷺ سان ان جو تذڪرو ڪيو ته نبي ﷺ جن فرمايو ان کان پڇو ته هو ائين ڇو پيو ڪري؟ ماڻهن ان کان پڇيو ته ان ٻڌايو ته آئون ان کي هر نماز ۾ ان لاءِ پڙهندو آهيان ته هيءَ رحمن جي صفت آهي ۽ آئون ان جي پڙهڻ کي پسند ڪندو آهيان.“ اهو ٻڌي ڪري نبي ڪريم ﷺ جن فرمايو ان کي خبر ڏيو ته الله پاڪ به ان سان محبت فرمائي

ٿو. (صحيح بخاري الحديث 7375 ج 4 ص 531)

﴿6﴾ حضرت سيدنا ابوهريره رضی اللہ عنہ فرمائن ٿا ته آئون خاتم المرسلين رحمۃ للعالمين، شفيع المذنبين، انيس الغريبين، سراج السالكين، محبوب رب العالمين ﷺ جن سان گڏ ڪاٿي وڃي رهيو هئس ڪنهن کي سوره اخلاص پڙهندي ٻڌو ته پاڻ ﷺ جن ارشاد فرمايو. ”واجب ٿي وئي“ مون عرض ڪيو: يا رسول الله ﷺ ڪهڙي شيءِ واجب ٿي وئي؟ فرمايائون ”جنت“.

(الموطا للامام مالك الحديث 495 ص 198)

﴿7﴾ حضرت سيدنا انس رضی اللہ عنہ کان روايت آهي ته تاجدار رسالت، شهنشاهِ نبوت مخزنِ جود و سخاوت، پيڪرِ عظمت و شرافت، محبوبِ رب العزت، محسنِ انسانيت ﷺ جن ارشاد فرمايو: جيڪو شخص روزانو سو ڀيرا قل هو الله احد پڙهندو ان جا پنجاه سالن جا گناهه مٽايا ويندا پر هي جو ان تي قرض هجي (يعني قرض معاف نه

ٿيندو). (سنن الترمذي حديث 2907 ج 4 ص 411)

”پنجتن“ جي پنج اڪرن جي نسبت

سان سوره فلق ۽ الناس جا 5 فضائل

﴿1﴾ حضرت سيدنا جابر بن عبد الله رضي الله عنه فرمائن ٿا ته حضور اڪرم صلى الله عليه وآله وسلم جن مون کي فرمايو ”اي جابر“ پڙهو، مون عرض ڪيو **يا رسول الله** صلى الله عليه وآله وسلم! منهنجا ماءُ پيءُ اوهان تي قربان! ڇا پڙهان فرمايائون! **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ** ۽ **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ** پوءِ مون هي ٻئي سورتون پڙهيون ته فرمايائون ته هنن ٻنهي کي پڙهندو ڪر چو ته تون ان جي مثل ڪڏهن به نه پڙهي سگهندي.

(الاحسان بترتيب صحيح ابن حبان ، الحديث 793، ج 2 ص 84)

﴿2﴾ حضرت سيدنا عقبه بن عامر رضي الله عنه کان روايت آهي ته آئون هڪ سفر ۾ رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم جن سان گڏ هيس ته پاڻ صلى الله عليه وآله وسلم جن ارشاد فرمايو: ”اي عقبه! ڇا توکي آئون پڙهيون ويندڙ به بهترين سورتون نه سڃاڻين؟“ پوءِ پاڻ صلى الله عليه وآله وسلم جن مون کي **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ** ۽ **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ** سڃاڻايون. (سنن ابى داود، الحديث 1462، ج 2، ص 103)

﴿3﴾ حضرت سيدنا عقبه بن عامر رضي الله عنه کان روايت آهي ته آئون رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم جن سان گڏ جحفه ۽ ابواء (بن جبهين) جي وچ مان گذري رهيو هيس ته اسان کي سخت اندازي ۽ گهيري ورتو ته رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم جن **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ** ۽ **قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ** جي ذريعي پناهه گهرڻ شروع ڪئي ۽ مون کي فرمايائون اي عقبه انهن ٻنهي جي ذريعي پناهه گهرندو ڪر ڪنهن پناهه گهرڻ واري ان جي مثل ڪنهن شيءِ جي وسيلي پناهه ناهي گهري.

(سنن ابی داود، الحدیث 1463 ج. 2، ص. 103)

﴿4﴾ **ام المومنین** سيدتنا عائشه صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کان روايت آهي ته جڏهن رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن آرام فرمائڻ لاءِ بستري تي تشريف ڪڍي ايندا هئا ته ٻنهي هٿن کي جوڙي ڪري **سوره اخلاص**، **فلق** ۽ **ناس** پڙهي ڪري دم ڪندا ۽ بدن اقدس جي جنهن به حصي تائين هٿ پهچندا هئا اوستائين ڦيريندا هئا پر هٿ ڦيرڻ جي شروعات مٿي ۽ چهري کان هوندي هئي ۽ جسم اقدس جي اڳيئي حصي کان ۽ اهڙي طرح تي پيرا هي عمل ڪندا هئا.

(صحيح البخاري، الحديث 5017 ج. 3، ص. 407)

﴿5﴾ **حضرت سيدنا عبد الله بن حبيب** رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کان مروِي آهي ته سرڪارِ دوعالم نور مجسم، شاهِ بني آدم رسولِ محترم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ان سان فرمايو **قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ** ۽ **معوذتين** (**سوره فلَق** ۽ **سوره ناس**) روزانو تي تي پيرا صبح ۽ شام پڙهي وٺندو ڪر هي تنهنجي لاءِ هر شيءِ کان ڪفايت ڪنديون. (الدرالمختور، ج. 8، ص. 681)

نيڪ نمازي بڻجڻ جي لاءِ

هر جمعرات نمازِ مغرب کان بعد اوهان جي علائقي ۾ ٽيندڙ دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سنٽن پري اجتماع ۾ الله ﷻ جي رضا جي لاءِ سُنِين سُنِين نيٽن سان سڄي رات شرڪت فرمايو. سنٽن جي تربيت جي لاءِ مدني قافلي ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ هر مهيني تي ڏينهن سفر ۽ روزانو ”فڪرِ مدينه“ جي ذريعي مدني انعامات جو رسالو پري ڪري هر مدني مهيني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو.

منهنجو مدني مقصد: ”مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي“ **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ** پنهنجي اصلاح جي لاءِ ”مدني انعامات“ تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ ”مدني قافلن“ ۾ سفر ڪرڻو آهي. **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ**

عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net